ਸ਼ੰਕਰ ਸਖਰਾਮ ਕੇਂਜਾਲੇ (ਬੋਲ਼ਾ)

ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਰਾਹੀਂ

v.

ਨਾਰਾਇਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਾਡੇ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ

(2010 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4594)

ਅਪ੍ਰੈਲ 17, 2020

[ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਅਤੇ ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਬੰਬਈ ਪਰਾਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਤਨਸ (ਖਾਤਮਾ) ਐਕਟ, 1950

ਸੀ ਧਾਰਾ 3 (3), ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ - ਕੀ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ - ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ (ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ) ਦਾ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ (ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰੁਗਨਾ ਵਤਨ ਜਾਇਦਾਦ/ਇਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਜੋ ਬੰਬੇ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਦਫਤਰ ਐਕਟ, 1874 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਤੰਦਰ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ - ਬੰਬੇ ਪਰਾਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਤਨਸ (ਖਾਤਮਾ) ਐਕਟ, 1950 25.1.1951 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਾਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ - ਮੁਲ ਵਟਾਂਦਰ ਅਤੇ ਮਰਾਠੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ - ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1960 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਮੋੜਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਰੱਖ-ਰਖਾਅ - ਹੋਲਡ: ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬੁਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ - ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਸਫਲਤਾ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਰਵੀ ਵੀ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ - ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ,

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ, ਇੱਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਸਨੂੰ ਗਹਿਣੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ - ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਗਹਿਣੇ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਮੂਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾ (ਗਿਰਵੀ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਸਲ ਬਚਾਓਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਗਿਰਵੀਕਰਤਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ

ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ) ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ - ਬੰਬੇ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਦਫਤਰ ਐਕਟ, 1874 - ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 - ਐਸ.90. ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਹੋਲਡ: 1. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ 25.01.1951 ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਉਸ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਖਾਤਮਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਤਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਟਾਂਦਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8

ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ

ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ (ਆਂ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣਗੇ

ਨਾਲ ਹੀ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8. ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹੀ

ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਆਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਧਿਕਾਰ

ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ
ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ (ਪਾਰਸ 7-9][230-ਡੀ; 232-ਬੀ-ਈ]

ਧਾਰਾ 4 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਨ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਹੇਠਾਂ
ਧਾਰਾ 4 (1), ਵਤਨਾਂ ਦੇ 'ਧਾਰਕਾਂ' ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਧਾਰਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਉਸਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ, 1879 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਟਾਂਦਰ ਨੇ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ
ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 3 ਮਈ, 1957 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ
ਅਤੇ 23 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ,
ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਪਰ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ
ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਕਰਤਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ
ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਰਵੀ ਵੀ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ। [ਪਾਰਸ 10, 11 ਅਤੇ 13][233-ਜੀ-ਐਚ; 234-ਏ-ਡੀ, ਐਚ; 235-ਏ]

ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਦਾਰ ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਿਰਵੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - "ਇੱਕ ਵਾਰ ਗਿਰਵੀ, ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ਂ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀ". ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ

14.05.1947 ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਲਕ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ
ਗਹਿਣੇ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ

ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਿਰਵੀ-ਗਿਰਵੀ ਸੰਬੰਧ। ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ, ਇੱਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਫਾਇਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰੱਖੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ
ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਗਿਰਵੀ) ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ) ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੰਬੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ. (ਪਾਰਸ 14-17) [235-ਸੀ-ਐਫ; 236-ਬੀ-ਸੀ, ਐਫ-ਜੀ]

ਜੈਸਿੰਘ ਗਿਆਨੂ ਮਹੋਪਰੇਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ
ਬਾਬਾਜੀ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (1985) 4 ਐਸਸੀਸੀ 162: [1985] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 308 - ਭਰੋਸੇ।

ਦੱਖਣੀ ਸਤਾਰਾ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਲਕਸ਼ਮਣ
ਮਹਾਦੇਵ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ [1964] 2 ਐਸਸੀਆਰ 48;
ਮਲਿਕਰਜੁਨੱਪਾ ਬਾਸਾਵਲਿੰਗੱਪਾ ਮਮਲੇ ਦੇਸਾਈ ਵੀ.
ਸਿਦਲਿੰਗੱਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1973) 3 ਐਸਸੀਸੀ 180 - ਵਿਲੱਖਣ.

ਨਾਮਦੇਵ ਸ਼੍ਰੀਪਤੀ ਨਲੇ ਬਨਾਮ ਬਾਪੂ ਗਣਪਤੀ ਜਗਤਾਪ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਹੋਰ (1997) 5 ਐਸਸੀਸੀ 185: [1997] 2 ਐਸਸੀਆਰ 980 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1985] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 308	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 2.7
[1997] 2 SCR 980	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 2.7
[1964] 2 SCR 48	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 4
(1973) 3 ਐਸਸੀਸੀ 180	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 4

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4594
2010 ਵਿੱਚ।

1987 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 439 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 08.06.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸਾਗਰ ਐਨ ਪਾਹੁਨੇ ਪਾਟਿਲ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੇਸ਼ਵਾਓ ਅਡਸੁਰੇ, ਏ.ਡੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਲਈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਅਦਿੱਤਿਆ ਪੀ ਖੰਨਾ, ਨਿਕੋਲਸ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਐਮ ਜਾਧਵ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਮੋਹਨ ਐਮ ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.
ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1987 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 439 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 08.06.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ
ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਤੱਥਪੂਰਨ ਪਿਛੋਕੜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਰਾਗਨਾ ਵਤਨ ਜਾਇਦਾਦ/ਇਨਾਮ ਜ਼ਮੀਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੂਟ ਲੈਂਡ') ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਤਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਵਤਨ ਬੰਬਈ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਦਫਤਰ ਐਕਟ, 1874 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ
(ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਵਤਨ ਐਕਟ')। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਕਸ਼ਮੀਬਾਈ, ਭਵਾਨੀ ਰਾਜੇ ਦੀ ਪਤਨੀ
ਘੜਗੇ, ਸੂਟ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਸੀ।

2.2 14.05.1947 ਨੂੰ, ਉਕਤ ਰਾਮਚੰਦਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ') ਨੇ ਸ਼ੰਕਰ ਸਖਾਰਾਮ ਕੇਂਜਾਲੇ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਗਿਰਵੀ') ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸ਼ੰਕਰ ਕੇਂਜਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 900/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਖਰਚੇ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਗਿਰਵੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪਰਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਤਨਸ (ਖਾਤਮਾ) ਐਕਟ, 1950 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ') 25.01.1951 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਵਤਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਰਾਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਵਤਨ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਤਨ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਟਾਂਦਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 17.05.1956 ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ (ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਵੁਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੁਰਨ ਲਈ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਾਲ 1960 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਇਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਗਹਿਣੇ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਨੇ ਸ਼ੰਕਰ ਸਖਾਰਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਜੂਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਵਡੂਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 1978 ਦੇ ਬਕਾਇਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 190 ਵਿੱਚ ਕੇਂਜਾਲੇ (ਗਿਰਵੀ)। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਤੀ 09.12.1983 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 14.05.1947 ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਵਿਕਰੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਟਾਂਦਰ ਅਤੇ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਿਰਵੀ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 1984 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 25 ਵਿੱਚ ਸਤਾਰਾ ਦੇ ਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 24.03.1987 ਨੂੰ,
ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਵਟਾਂਦਰ ਅਤੇ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ
ਉਪਕਾਰ, ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੋਰਟੇਜਰ-ਗਿਰਵੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ.

ਇਸ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 1987 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 439 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਗਿਰਵੀ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗਰਾਂਟ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੋਰਟੇਜਰ-ਮੋਰਗੇਜ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਹਿਣੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੈਸਿੰਘ ਗਿਆਨੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੋਪਰੇਕਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਾਬਾਜੀ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1985) ਈ 4 ਐਸਸੀਸੀ 162, ਅਤੇ ਨਾਮਦੇਵ ਸ਼੍ਰੀਪਤੀ ਨਲੇ ਬਨਾਮ ਬਾਪੂ ਗਣਪਤੀ ਜਗਤਾਪ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1997) 5 ਐਸਸੀਸੀ 185. ਇਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੱਖਣੀ ਸਤਾਰਾ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ ਮਹਾਦੇਵ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, (1964) 2 ਐਸਸੀਆਰ 48, ਅਤੇ ਮਲਿਕਰਜੁਨੱਪਾ ਬਾਸਾਵਲਿੰਗੱਪਾ ਮਮਲੇ ਦੇਸਾਈ ਬਨਾਮ ਮਮਲੇ ਦੇਸਾਈ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿਦਲਿੰਗੱਪਾ ਹੋਰ, (1973) 3 ਐਸਸੀਸੀ 180, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ-
ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣਾ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੈਸਿੰਘ, ਦਾਨਿਆਨੂ ਮੋਪਰੇਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਨਾਮਦੇਵ ਸ਼੍ਰੀਪਤੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ

ਇੱਕ ਨਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ ਵਤਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਏ ਹਨ।

ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ (ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ) ਵੀ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਕੀ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ
(ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ) ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ (ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ?

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮਚੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰ ਦਾ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਇਹ ਲੀਜ਼ 25.01.1951 ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਉਸ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਖਾਤਮਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

8. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਤਨ ਐਕਟ:
"ਸੈਕਸ਼ਨ 3. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਰਤੋਂ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਗਰਾਂਟ, ਸਨਾਦ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਤਣਾ।—ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਰਤੋਂ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਗਰਾਂਟ, ਸਨਾਦ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ-

(1) ਸਾਰੇ ਪਰਗਨਾ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਾਰੀ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਅਲੱਗ ਧਰਤੀ ਹੋਵੇ:

<u>ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬਹਾਲੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।</u>

ਵਤਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਇਸ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ;

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਤਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ 5. ਵਤਨ ਅਤੇ ਵਤਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ।—(1) [ਰਾਜ] ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, [ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਿਰਵੀ, ਚਾਰਜ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

ਕਿਸੇ ਵਟਾਂਦਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵਨ, ਕਿਸੇ ਵਤਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ, ਚਾਰਜ ਕਰਨ, ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜੋ ਉਸੇ ਵਤਨ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਟਾਂਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ, ਚਾਰਜ ਕਰਨ, ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਤਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਵਿਸ ਈ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ
15 ਜਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਜਿਹੇ ਵਤਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ [ਰਾਜ] ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਤਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਟਾਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਅਬੈਂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ 8. ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਲੀਜ਼ ਹੈ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ, ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਕਤ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ
ਉਸ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 'ਜ਼ਮੀਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਤਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਟਾਂਦਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ')
ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ।

9. ਇਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਮਚੰਦਰ, ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ, ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ
ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ। ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ◌ਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।

10. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ 4. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 4-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਤਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ
ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਨੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।
ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ; ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਜ਼ਮੀਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ
ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਛੇ ਗੁਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਕ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਆਰਡਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਤਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ; ਜਾਂ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਵਤਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਵਾਸਤੇ 'ਧਾਰਕ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ-

ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਉਹੀ ਵਤਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ, ਅਤੇ

ਵਤਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੈ
ਵੈਸਟਸ।
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ, ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਵਤਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਨ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ. ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਤਨਾਂ ਦੇ 'ਧਾਰਕਾਂ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਧਾਰਕ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ, 1879 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਟਾਂਦਰ ਉਸਨੇ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ
ਜੀ.ਆਰ.ਆਰ.ਡੀ. ਨੰ. ਪੀ.ਕੇ.ਏ.-1056-V- ਮਿਤੀ 3 ਮਈ, 1957 ਅਤੇ ਜੀ.ਆਰ.ਆਰ.ਡੀ.
2760--48820- ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੀਮਤ,
ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਰਾਮਚੰਦਰ ਨੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ
ਉਹ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

23.11.1960 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਗਹਿਣੇ ਦਾਰ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 17.05.1956 ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲੈਣ ਲਈ ਵਤਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 17.05.1956 ਦੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਿੰਨਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 03.05.1957 ਅਤੇ 23.11.1960 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸੁਪਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੈਸਿੰਘ ਗਿਆਨੂ ਮਹੋਪਰੇਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਪਰ
17.05.1956 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 17.05.1956 ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ
ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ।

ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਅਸਫਲਤਾ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਰਵੀ ਵੀ ਏ
ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗਿਰਵੀ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ
ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ।

ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ, ਅਰਥਾਤ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ,
ਕਿਸੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਹਿਣੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜਿਸਨੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਸਾਰੇ ਗਿਰਵੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ - "ਇੱਕ ਵਾਰ ਗਿਰਵੀ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗਿਰਵੀ".

ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
14.05.1947 ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਡੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਲਕ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
ਵਤਨ ਵਿੱਚ ਅਬੌਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੋਰਟੇਜਰ-ਮੋਰਗੇਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ। ਇਸ ਲਈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਲਾਭ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 90. ਯੋਗ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਫਾਇਦਾ।—ਕਿੱਥੇ
ਜੀਵਨ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਸਹਿ-ਮਾਲਕ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਲਕ
ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਲਕ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਰੱਖੋ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਣਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ,
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਸਨੂੰ ਗਹਿਣੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਸੁਪਰਾ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਗਿਰਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜੋ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ / ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਾਮਚੰਦਰ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੂਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਲਈ ਰੱਖੇ। ਮੋਰਟਗੇਜਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਗਿਰਵੀ) ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ-ਗਿਰਵੀ) ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਗਿਰਵੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ.

ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜੈਸਿੰਘ ਗਿਆਨੂ ਮੋਪਰੇਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ
ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ-
ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

“9. ..... ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਏ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ
ਕਿ ਉਹ ਸਥਾਈ ਮਿਰਾਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਗਿਰਵੀ ਸਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ।
ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਉਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼
ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਬੇਸ਼ਕ,
ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 182.41 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੌਰਗੇਜ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾਮਦੇਵ ਸ਼੍ਰੀਪਤੀ ਨਾਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ
ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਜ਼ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

“6 ..... ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਉਸਨੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕੀਤਾ
ਡਿਫਾਲਟ। ਕੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਫਾਲਟ/ਗਲਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ
ਅੰਤਰ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਫ
ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਯੋਗ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ - ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਐਕਟ ਦੇ 90% ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ- ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ. ਇਹ ਉਸ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਭਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ
ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਮਤ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੱਸ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੁੜ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ (ਮਾਲਕ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ)। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਇਦੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ੯੦ ਦੇ ਦੰਡਾਤਮਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਐਕਟ. ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਫਾਲਟ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣਾ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਮਾਲਕ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ, ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ
ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੋਂਤੰਜਯ ਪਾਣੀ ਬਨਾਮ ਨਰਮੰਡਾ ਬਾਲਾ ਸਸਮਲ [(1962) 1 ਐਸਸੀਆਰ 290: ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1353] ਅਤੇ ਕੇਕੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਮੈਥਿਊ, ਜੇ (ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੀ) ਨਾਬੀਆ ਯਾਥੂ ਵਿੱਚ
ਉਮਾਲ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ। ਮਿਥੀਨ [1963 1177: 1964 225]
. ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦੱਖਣੀ ਸਤ੍ਰਾਰਾ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥ, ਅਤੇ ਮਲਿਕਰਜੁਨੱਪਾ ਬਾਸਾਵਲਿੰਗੱਪਾ ਮਮਲੇ ਦੇਸਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਇੱਕ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ
ਵੱਖਰਾ ਨੁਕਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਟਾਂਦਰ ਅਧੀਨ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਵੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੜ-ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਥਨ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੈਸਿੰਘ ਗਿਆਨੂ ਮੋਪਰੇਕਰ ਅਤੇ ਨਾਮਦੇਵ ਸ਼੍ਰੀਪਤੀ ਨਾਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

22. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

